

gabe bezalako modalizatzaileen bidez adierazten da);

3. →Hartzailearen esakunearrekiko erlazioen arabera, berbaldia gardena nahiz opakoa izango da;

4. →Igorlearen eta hartzailearen arteko erlazioei esker, solaskidea eta kanpoko mundua esakuneari buruz lekutzeko saioa izango da berbaldia.

M. Azkarate

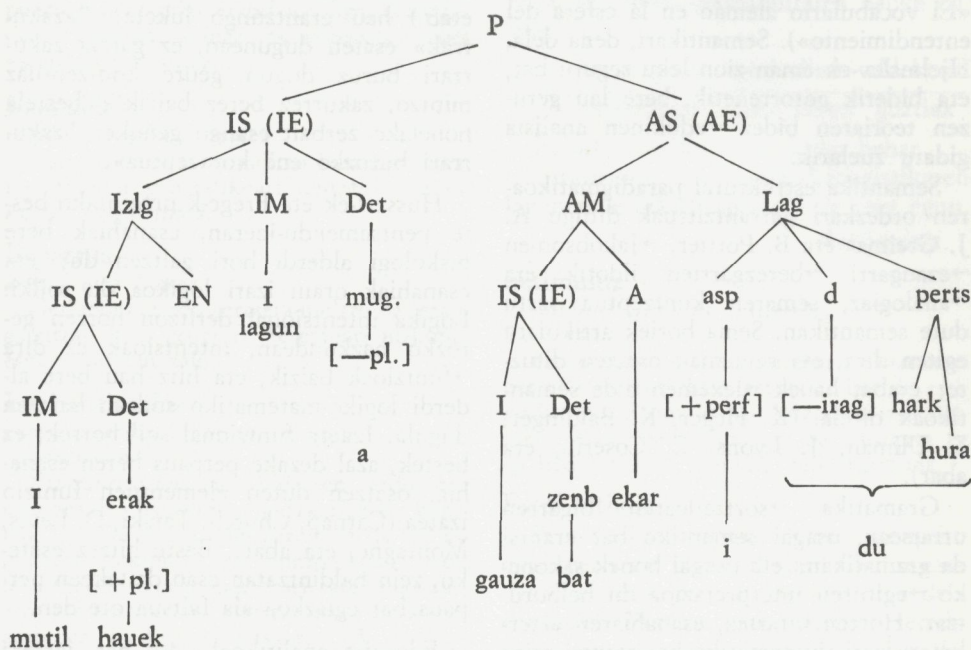
Esaldia

→Adiera berberaz erabilirik, nahiz maiz bestelako →konnotazioz ere, →sintagma

eta osagai hitzak dira, besteak beste. →Erregela sintaktiko bidez moldatutako elkarketa da esaldia; eta, era honetan, unitate sintaktiko konplexu baten atal gisa azal daiteke.

Emango den definizioa, jakina, onartua izan den gramatika→ereduaren arabera aldatzen da. Aktualizatutako mintzairatik abiatuz gero, eta osagaien analisisko metodoa onartzen bada, bere arartegabeko →osagaietan zatitzen da perpausa; eta horrela, aurrera, unitateetaraino heldu arte (hauek ez bait dira sintaxi-bidez aztergarri). Esate baterako:

mutil hauen lagunak gauza bat ekarri du

(1) →Ergatibo →marka →transformazio bidez lortuko genuke.

(2) Erregela morfofonemikoak aplikatu ondoren helduko ginatke azken kateara, ahoskatuko den kateara, hain zuzen.

Bestela esatekotan, adabegi bakoitzak esaldia mugatzen du; eta hau, hark zuzenki edo zeharbidez, menperatzen di-tuen amaiera-kateko elementu guztiez

osatua dago: *mutil hauen, mutil hauen lagunak, gauza asko, eta abar.*

J. L. Iturrioz
Itz.: Txillardegui

Esanahia

Behaviorismoaren eraginez, hizkuntzaz kanpoko keztatzat harturik, luzaro egon da esanahiaren arazoa hizkuntzalaritzatik at deserriturik: →Bloomfield, Harris, →Chomsky 1957. (Ikus «Estrukturalis-motik Gramatika Sortzailerara»).